Επίσημη Εφημερίδα
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

EL
Σειρά C

C/2024/6206

18.10.2024

ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

για τη σταδιακή κατάργηση των χρηματοδοτικών κινήτρων για αυτόνομους λέβητες που λειτουργούν με ορυκτά καύσιμα στο πλαίσιο της αναδιατυπωμένης οδηγίας για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων

(Κείμενο που παρουσιάζει ενδιαφέρον για τον ΕΟΧ)

(C/2024/6206)

ΠΕΡΙΕΧΌΜΕΝΑ

Σελίδα

1. Εισαγωγή 2
2. Σκοπός της ανακοίνωσης 2
3. Συνοπτική παρουσίαση των νομικών διατάξεων 2
4. Καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή των νομικών διατάξεων 2
   - 4.1. Ορισμοί 2
   - 4.2. Ερμηνεία 4
   - 4.3. Παραδείγματα χρηματοδοτικών κινήτρων που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 17 παράγραφος 156
   - 4.4. Εξαιρέσεις 7
5. Επικείμενη σχετική καθοδήγηση 8

1. **ΕΙΣΑΓΩΓΗ**

Η αναδιατυπωμένη οδηγία για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων (στο εξής: αναδιατυπωμένη ΟΕΑΚ) ([1]) καθορίζει τον τρόπο με τον οποίο η Ευρωπαϊκή Ένωση (ΕΕ) μπορεί να επιτύχει ένα πλήρως απανθρακοποιημένο κτιριακό δυναμικό έως το 2050 μέσω μιας σειράς μέτρων που θα βοηθήσουν τις κυβερνήσεις της ΕΕ να ενισχύσουν διαρθρωτικά την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, με ιδιαίτερη έμφαση στην ανακαίνιση των κτιρίων με τις χειρότερες επιδόσεις.

Η αναδιατυπωμένη ΟΕΑΚ άρχισε να ισχύει στις 28 Μαΐου 2024 με προθεσμία μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο την 29η Μαΐου 2026, εκτός εάν σε ορισμένες διατάξεις ορίζεται ειδική προθεσμία μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο. Αυτό ισχύει για το άρθρο 17 παράγραφος 15 της αναδιατυπωμένης ΟΕΑΚ, το οποίο αποτελεί αντικείμενο της παρούσας ανακοίνωσης. Σύμφωνα με το άρθρο 35 παράγραφος 1, τα κράτη μέλη πρέπει να θέσουν σε ισχύ τις αναγκαίες νομοθετικές, κανονιστικές και διοικητικές διατάξεις προκειμένου να συμμορφωθούν με το άρθρο 17 παράγραφος 15 έως την 1η Ιανουαρίου 2025, και πρέπει να τις κοινοποιήσουν στην Επιτροπή. Οι εν λόγω διατάξεις θα μπορούσαν επίσης να περιλαμβάνουν την επεξήγηση τυχόν πρακτικών μέτρων εφαρμογής που λαμβάνονται στο πλαίσιο της μεταφοράς του άρθρου 17 παράγραφος 15 στο εθνικό δίκαιο.

2. **ΣΚΟΠΟΣ ΤΗΣ ΑΝΑΚΟΙΝΩΣΗΣ**

Η παρούσα ανακοίνωση παρέχει καθοδήγηση σχετικά με το άρθρο 17 παράγραφος 15 της αναδιατυπωμένης ΟΕΑΚ. Σκοπός της καθοδήγησης αυτής είναι να συμβάλει στην καλύτερη κατανόηση των διατάξεων και να διευκολύνει την πιο ομοιόμορφη και συνεκτική εφαρμογή. Απευθύνεται στα κράτη μέλη και σε άλλους φορείς που πρέπει να ενημερωθούν για τις διατάξεις. Η ανακοίνωση παρέχει διευκρινίσεις μόνο σχετικά με τις διατάξεις της οδηγίας (ΕΕ) 2024/1275. Συγκεντρώνει επίσης πληροφορίες από ανταλλαγές απόψεων με τις αρμόδιες εθνικές αρχές και τα ενδιαφερόμενα μέρη, οι οποίες πραγματοποιήθηκαν μετά την έκδοση της αναδιατυπωμένης ΟΕΑΚ. Η Επιτροπή θα εκδώσει σε εύθετο χρόνο περαιτέρω έγγραφα καθοδήγησης σχετικά με άλλες πτυχές που είναι σημαντικές για τη μεταφορά στο εθνικό δίκαιο και την εφαρμογή της αναδιατυπωμένης ΟΕΑΚ, συμπεριλαμβανομένων κατευθυντήριων γραμμών σχετικά με τον ορισμό των λεβήτων ορυκτών καυσίμων.

Η παρούσα ανακοίνωση προορίζεται να χρησιμεύσει αποκλειστικά ως έγγραφο καθοδήγησης· μόνο το κείμενο της ίδιας της ενωσιακής πράξης έχει νομική ισχύ. Το παρόν έγγραφο αντικατοπτρίζει τη νομοθεσία κατά τον χρόνο σύνταξής του και η παρεχόμενη καθοδήγηση ενδέχεται να αποτελέσει αντικείμενο μεταγενέστερης τροποποίησης.

Η δεσμευτική ερμηνεία της ενωσιακής νομοθεσίας αποτελεί αποκλειστική αρμοδιότητα του Δικαστηρίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Οι απόψεις που εκφράζονται στο παρόν έγγραφο καθοδήγησης δεν προδικάζουν τη θέση που ενδέχεται να λάβει η Επιτροπή ενώπιον του Δικαστηρίου. Ούτε η Ευρωπαϊκή Επιτροπή ούτε οποιοδήποτε άλλο πρόσωπο που ενεργεί εξ ονόματός της φέρει ευθύνη για την ενδεχόμενη χρήση των κάτωθι πληροφοριών.

3. **ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ**

Η αναδιατυπωμένη ΟΕΑΚ θα διευκολύνει την ΕΕ να καταργήσει σταδιακά τους λέβητες που λειτουργούν με ορυκτά καύσιμα. Σύμφωνα με το άρθρο 17 παράγραφος 15 της αναδιατυπωμένης ΟΕΑΚ, το αργότερο από την 1η Ιανουαρίου 2025, τα κράτη μέλη δεν πρέπει να παρέχουν οικονομικά κίνητρα για την εγκατάσταση αυτόνομων λεβήτων που τροφοδοτούνται με ορυκτά καύσιμα, πλην εκείνων που έχουν ήδη εγκριθεί στο πλαίσιο των ταμείων της ΕΕ.

4. **ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗ ΣΧΕΤΙΚΑ ΜΕ ΤΗΝ ΕΦΑΡΜΟΓΗ ΤΩΝ ΝΟΜΙΚΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ**

Στο άρθρο 17 παράγραφος 15 ορίζονται τα εξής: «*Από την 1η Ιανουαρίου 2025, τα κράτη μέλη δεν παρέχουν οικονομικά κίνητρα για την εγκατάσταση αυτόνομων λεβήτων που τροφοδοτούνται με ορυκτά καύσιμα, με εξαίρεση εκείνους που επιλέχθηκαν για επενδύσεις πριν από το 2025, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/241 το άρθρο 7 παράγραφος 1 στοιχείο η) σημείο i) τρίτη περίπτωση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1058 και με το άρθρο 73 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου* ([2]).».

4.1. **Ορισμοί**

Η ΟΕΑΚ ορίζει τον «λέβητα» στο άρθρο 2 σημείο 48: «“**λέβητας**”: το κοινό συγκρότημα λέβητα-καυστήρα, που είναι σχεδιασμένο να μεταδίδει σε υγρά τη θερμότητα που παράγεται από την καύση».

([1]) Οδηγία (ΕΕ) 2024/1275 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 24ης Απριλίου 2024, για την ενεργειακή απόδοση των κτιρίων, (αναδιατύπωση) (ΕΕ L, 2024/1275, 8.5.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1275/oj).

([2]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 2ας Δεκεμβρίου 2021, σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων που πρέπει να καταρτίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής (στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ) και να χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 (ΕΕ L 435 της 6.12.2021, σ. 1).

Ο όρος «**αυτόνομος λέβητας**» δεν ορίζεται στην ΟΕΑΚ. Στην αιτιολογική σκέψη 14 διευκρινίζεται ότι οι αυτόνομοι λέβητες θα πρέπει να διακρίνονται από τα «υβριδικά συστήματα θέρμανσης με σημαντικό μερίδιο ανανεώσιμης ενέργειας, όπως ο συνδυασμός λέβητα με ηλιακή θερμική ενέργεια ή με αντλία θερμότητας». Συνεπώς, για τους σκοπούς του άρθρου 17 παράγραφος 15, ο αυτόνομος λέβητας είναι ένας λέβητας ο οποίος δεν συνδυάζεται με άλλη μονάδα παραγωγής θερμότητας που χρησιμοποιεί ανανεώσιμη ενέργεια και παρέχει σημαντικό μέρος της συνολικής παραγόμενης ενέργειας του συνδυασμένου συστήματος.

Ως **υβριδικό σύστημα θέρμανσης** νοείται ένα υβριδικό προϊόν που συνδυάζει τουλάχιστον δύο διαφορετικούς τύπους μονάδας παραγωγής θερμότητας. Παραδείγματα υβριδικών συστημάτων θέρμανσης που συνδυάζουν δύο ή περισσότερες τεχνολογίες για την παροχή θερμότητας και ζεστού νερού σε κτίριο περιλαμβάνουν οποιονδήποτε συνδυασμό αντλιών θερμότητας με λέβητες, υβριδικά συστήματα ηλιακής ενέργειας (συνδυασμός λέβητα και ηλιακών θερμικών συλλεκτών), καθώς και συνδυασμούς των εν λόγω συστημάτων. Ένα υβριδικό σύστημα θέρμανσης μπορεί να κατασκευάζεται ως έχει ή η υβριδοποίηση μπορεί να πραγματοποιείται κατά την εγκατάσταση ή να προστίθεται στη συνέχεια ως επιτόπια υβριδοποίηση. Η συνδυασμένη καύση, για παράδειγμα η άμεση μεικτή καύση βιομάζας και άνθρακα σε λέβητα στερεού καυσίμου, δεν θεωρείται υβριδικό σύστημα θέρμανσης.

Για τους σκοπούς του παρόντος εγγράφου καθοδήγησης, ως **εγκατάσταση** νοείται η αγορά, η συναρμολόγηση και η θέση σε λειτουργία ενός αυτόνομου λέβητα.

Τα **ορυκτά καύσιμα** δεν ορίζονται στην ΟΕΑΚ, αλλά νοούνται με τον ίδιο τρόπο που νοούνται και στον κανονισμό (ΕΕ) 2018/1999 ([3]), ο οποίος τα ορίζει στο άρθρο 2 σημείο 62 ως «μη ανανεώσιμες πηγές ενέργειας με βάση τον άνθρακα, όπως τα στερεά καύσιμα, το φυσικό αέριο και το πετρέλαιο».

Το άρθρο 2 σημείο 14 της αναδιατυπωμένης ΟΕΑΚ, το οποίο ευθυγραμμίζεται με το άρθρο 2 σημείο 1 της τροποποιημένης οδηγίας για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας [οδηγία (ΕΕ) 2018/2001, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία (ΕΕ) 2023/2413 ([4])], ορίζει την «ενέργεια από ανανεώσιμες πηγές» ή την «**ανανεώσιμη ενέργεια**» ως «την ενέργεια από ανανεώσιμες μη ορυκτές πηγές, δηλαδή αιολική, ηλιακή (ηλιακή θερμική και ηλιακή φωτοβολταϊκή) και γεωθερμική ενέργεια, ωσμωτική ενέργεια, ενέργεια του περιβάλλοντος, παλιρροϊκή, κυματική και λοιπές μορφές ενέργειας από τον ωκεανό, υδροηλεκτρική, από βιομάζα, από τα εκλυόμενα στους χώρους υγειονομικής ταφής αέρια, από τα αέρια που παράγονται σε μονάδες επεξεργασίας λυμάτων και από τα βιοαέρια».

Τα ανανεώσιμα καύσιμα, όπως ορίζονται στο άρθρο 2 σημείο 22α της τροποποιημένης οδηγίας για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, δηλαδή τα «βιοκαύσιμα, βιορευστά, καύσιμα βιομάζας και ανανεώσιμα καύσιμα μη βιολογικής προέλευσης», δεν θεωρούνται ορυκτά καύσιμα. Τόσο τα καύσιμα εκτός δικτύου όσο και τα καύσιμα δικτύου καλύπτονται από τον ορισμό των ανανεώσιμων καυσίμων.

Τα «**οικονομικά κίνητρα**» δεν ορίζονται στην ΟΕΑΚ. Νοούνται κατά τρόπο ευρύ ως οικονομική στήριξη που παρέχεται από δημόσιο φορέα ([5]) και/ή μέσω δημόσιων πόρων ([6]). Τα εν λόγω κίνητρα, τα οποία παρέχονται σε εθνικό, περιφερειακό και/ή τοπικό επίπεδο, μπορούν να αποτελέσουν ισχυρό εργαλείο για την επιτάχυνση της απανθρακοποίησης της θέρμανσης στα κτίρια και μπορούν να λάβουν διάφορες μορφές, συμπεριλαμβανομένων, μεταξύ άλλων, των άμεσων επιχορηγήσεων σε αγοραστές, εγκαταστάτες και τρίτους, καθώς και του μη εξαντλητικού καταλόγου χρηματοδότησης και χρηματοδοτικών εργαλείων που παρατίθεται στο άρθρο 17 παράγραφος 7 της ΟΕΑΚ, ιδίως φορολογικών κινήτρων (π.χ. μειωμένοι φορολογικοί συντελεστές) ([7]). Τα οικονομικά κίνητρα μπορούν να απευθύνονται, μεταξύ άλλων, σε τελικούς χρήστες, εγκαταστάτες, κατασκευαστές και τρίτους ή οικονομικούς φορείς που εμπλέκονται άμεσα ή έμμεσα στην εγκατάσταση λεβήτων. Στον βαθμό που ο αποδέκτης του οικονομικού κινήτρου είναι επιχείρηση, εφαρμόζονται οι κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις ([8]). Τα εν λόγω οικονομικά κίνητρα μπορούν να θεωρηθούν ένα είδος επιδότησης ορυκτών καυσίμων και, ως εκ τούτου, η σταδιακή τους κατάργηση θα συμβάλει στη σταδιακή κατάργηση των επιδοτήσεων ορυκτών καυσίμων.

([3]) Κανονισμός (ΕΕ) 2018/1999 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για τη διακυβέρνηση της Ενεργειακής Ένωσης και της Δράσης για το Κλίμα, για την τροποποίηση των κανονισμών (ΕΚ) αριθ. 663/2009 και (ΕΚ) αριθ. 715/2009 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 94/22/ΕΚ, 98/70/ΕΚ, 2009/31/ΕΚ, 2009/73/ΕΚ, 2010/31/ΕΕ, 2012/27/ΕΕ και 2013/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, των οδηγιών 2009/119/ΕΚ και (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 525/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 1).

([4]) Οδηγία (ΕΕ) 2018/2001 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Δεκεμβρίου 2018, για την προώθηση της χρήσης ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές (αναδιατύπωση) (ΕΕ L 328 της 21.12.2018, σ. 82) και Οδηγία (ΕΕ) 2023/2413 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Οκτωβρίου 2023, για την τροποποίηση της οδηγίας (ΕΕ) 2018/2001, του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 και της οδηγίας 98/70/ΕΚ όσον αφορά την προώθηση της ενέργειας από ανανεώσιμες πηγές, και την κατάργηση της οδηγίας (ΕΕ) 2015/652 του Συμβουλίου (ΕΕ L, 2023/2413, 31.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/2413/oj).

([5]) Όπως ορίζεται στο άρθρο 2 σημείο 12 της οδηγίας (ΕΕ) 2023/1791 για την ενεργειακή απόδοση.

([6]) Η χρηματοδότηση μέσω συστημάτων λευκών πιστοποιητικών εμπίπτει στην έννοια των «οικονομικών κινήτρων» στον βαθμό που μπορεί να θεωρηθεί δημόσια ή υπό δημόσιο έλεγχο.

([7]) Το άρθρο 17 παράγραφος 7 αναφέρεται στη χρήση «κατάλληλης χρηματοδότησης και κατάλληλων χρηματοδοτικών εργαλείων, όπως δάνεια ενεργειακής απόδοσης και ενυπόθηκα δάνεια για την ανακαίνιση κτιρίων, συμβάσεις ενεργειακής απόδοσης, χρηματοδοτικά συστήματα αποπληρωμής μέσω της εξοικονομούμενης ενέργειας, φορολογικά κίνητρα, για παράδειγμα μειωμένοι φορολογικοί συντελεστές για εργασίες και υλικά ανακαίνισης, προγράμματα χρηματοδότησης με αποπληρωμή μέσω φόρου, προγράμματα χρηματοδότησης με αποπληρωμή μέσω λογαριασμού, ταμεία εγγυήσεων, ταμεία με στόχο τις ριζικές ανακαινίσεις, ταμεία με στόχο ανακαινίσεις με σημαντικό ελάχιστο όριο στοχευόμενης εξοικονόμησης ενέργειας και πρότυπα χαρτοφυλακίου ενυπόθηκων δανείων».

([8]) Βλ. άρθρο 38α του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 651/2014 της Επιτροπής, της 17ης Ιουνίου 2014, για την κήρυξη ορισμένων κατηγοριών ενισχύσεων ως συμβατών με την εσωτερική αγορά κατ' εφαρμογή των άρθρων 107 και 108 της Συνθήκης (ΕΕ L 187 της 26.6.2014, σ. 1) και τμήμα 4.2 της ανακοίνωσης της Επιτροπής — Κατευθυντήριες γραμμές του 2022 για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του κλίματος, της προστασίας του περιβάλλοντος και της ενέργειας (ΕΕ C 80 της 18.2.2022, σ. 1).

Η έννοια των «οικονομικών κινήτρων» δεν επεκτείνεται, για παράδειγμα, σε διαδικασίες σύναψης συμβάσεων και δημόσιων συμβάσεων κατά την έννοια της οδηγίας 2014/24/ΕΕ ([9]) για εγκαταστάσεις δημόσιων φορέων που εξαρτώνται πλήρως ή εν μέρει από τον δημόσιο προϋπολογισμό, εφόσον οι εν λόγω συμβάσεις αντικατοπτρίζουν τις συνθήκες της αγοράς και δεν περιλαμβάνουν (ή δεν συνδυάζονται με) καμία μορφή επιδότησης. Οι δημόσιες συμβάσεις σε κτίρια και για κτίρια πρέπει να συμμορφώνονται με το άρθρο 7 της οδηγίας (ΕΕ) 2023/1791 ([10]).

4.2. **Ερμηνεία**

Το άρθρο 17 παράγραφος 15 εφαρμόζεται στην **εγκατάσταση αυτόνομων λεβήτων που τροφοδοτούνται με ορυκτά καύσιμα.** Αυτό σημαίνει την αγορά, συναρμολόγηση και θέση σε λειτουργία λέβητα που 1) καταναλώνει ορυκτά καύσιμα, δηλαδή μη ανανεώσιμες πηγές ενέργειας με βάση τον άνθρακα, όπως τα στερεά καύσιμα, το φυσικό αέριο και το πετρέλαιο· και 2) είναι αυτόνομος λέβητας, δηλαδή λέβητας που δεν συνδυάζεται με άλλη μονάδα παραγωγής θερμότητας που χρησιμοποιεί ανανεώσιμη ενέργεια και ο οποίος παρέχει σημαντικό μέρος της συνολικής παραγόμενης ενέργειας του συνδυασμένου συστήματος. Το ζήτημα σχετικά με το αν η εγκατάσταση αυτόνομου λέβητα που τροφοδοτείται με ορυκτά καύσιμα αποτελεί μέρος π.χ. ριζικής ή ολοκληρωμένης ανακαίνισης είναι άνευ σημασίας στο πλαίσιο αυτό.

Το αν ένας λέβητας αερίου θεωρείται ότι «τροφοδοτείται με ορυκτά καύσιμα» εξαρτάται από το μείγμα καυσίμων στο **δίκτυο αερίου κατά τον χρόνο εγκατάστασης του λέβητα**. Κατά γενικό κανόνα, όταν το τοπικό δίκτυο αερίου μεταφέρει κατά κύριο λόγο φυσικό αέριο, η εγκατάσταση λεβήτων αερίου δεν θα πρέπει να λαμβάνει οικονομικά κίνητρα. Όταν το τοπικό δίκτυο αερίου μεταφέρει κατά κύριο λόγο ανανεώσιμα καύσιμα, η εγκατάσταση λέβητα αερίου μπορεί να λάβει οικονομικά κίνητρα δυνάμει του άρθρου 17 παράγραφος 15. Εναπόκειται στις αρμόδιες αρχές των κρατών μελών να διασφαλίσουν ότι υπάρχει ένα εργαλείο επαλήθευσης που μπορεί να το ελέγξει κατά τη χρονική στιγμή της εγκατάστασης.

Για να θεωρηθεί ότι οι **λέβητες εκτός δικτύου** «τροφοδοτούνται με ορυκτά καύσιμα», οι αρμόδιες αρχές των κρατών μελών πρέπει να απαιτούν και να επαληθεύουν με άρτιο και αξιόπιστο τρόπο ότι, στην πραγματικότητα, η μονάδα θα λειτουργεί με ανανεώσιμα καύσιμα **κατά τον χρόνο εγκατάστασης αλλά και καθ' όλη τη διάρκεια ζωής της**, δεδομένου ότι ο δικαιούχος διατηρεί τον έλεγχο του καυσίμου που χρησιμοποιείται σε λέβητα εκτός δικτύου καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του.

Η εν λόγω παρακολούθηση μπορεί να αποτελεί μέρος των τακτικών επιτόπιων επιθεωρήσεων του συστήματος θέρμανσης ή άλλων τύπων επιθεωρήσεων που καλύπτουν συστήματα θέρμανσης, όπως διενεργούνται στα κράτη μέλη. Θα πρέπει επίσης να λαμβάνεται υπόψη η βάση δεδομένων της ΕΕ για την ιχνηλάτηση των υγρών και αερίων ανανεώσιμων καυσίμων και καυσίμων ανακυκλωμένου άνθρακα ([11]).

Με βάση το σκεπτικό του άρθρου 17 παράγραφος 15 ότι **δεν θα πρέπει να παρέχονται κίνητρα για τη χρήση ορυκτών καυσίμων σε λέβητες**, οικονομικά κίνητρα θα πρέπει να χορηγούνται μόνο για υβριδικά συστήματα θέρμανσης με σημαντικό μερίδιο ανανεώσιμης ενέργειας και μόνο **αναλογικά** προς τον βαθμό στον οποίο χρησιμοποιούνται ανανεώσιμες πηγές ενέργειας στο υβριδικό σύστημα θέρμανσης. Ως εκ τούτου, θα πρέπει να παρέχονται ισχυρότερα κίνητρα για την εγκατάσταση συστήματος θέρμανσης που βασίζεται κατά 100 % σε ανανεώσιμη ενέργεια απ' ό,τι για την εγκατάσταση υβριδικού συστήματος θέρμανσης.

Κατά τον ορισμό των «**υβριδικών συστημάτων θέρμανσης με σημαντικό μερίδιο ανανεώσιμης ενέργειας**», τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίζουν ότι το τμήμα του υβριδικού συστήματος που χρησιμοποιεί ανανεώσιμη ενέργεια, όπως ηλιακή θερμική ενέργεια ή αντλία θερμότητας, παρέχει σημαντικό μέρος της παραγόμενης ενέργειας (δηλαδή των αναγκών θέρμανσης του κτιρίου). Η αξιολόγηση αυτή πρέπει να διενεργείται από την αρμόδια αρχή και θα εξαρτάται από την εκάστοτε κατάσταση. Μπορεί να πρόκειται για επιτόπια υβριδοποίηση που προστίθεται στη συνέχεια, στο πλαίσιο της οποίας η χρηματοδότηση είναι απαραίτητη μόνο για τα στοιχεία που αφορούν την πρόσθετη μονάδα παραγωγής θερμότητας από ανανεώσιμες πηγές και/ή τους ειδικούς ελέγχους που χρησιμοποιούνται για τη διαχείριση του τρόπου με τον οποίο οι τεχνολογίες των κατασκευαστικών στοιχείων λειτουργούν από κοινού. Διαφορετική περίπτωση αποτελούν τα βιομηχανικά παραγόμενα υβριδικά συστήματα θέρμανσης που διατίθενται στην αγορά ως υβριδικά προϊόντα, κατά την οποία το οικονομικό κίνητρο μπορεί να καλύψει ολόκληρο το προϊόν, αλλά θα πρέπει να είναι ανάλογο προς το μερίδιο των ανανεώσιμων πηγών ενέργειας που χρησιμοποιούνται στο υβριδικό σύστημα θέρμανσης.

([9]) Οδηγία 2014/24/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 26ης Φεβρουαρίου 2014 , σχετικά με τις δημόσιες προμήθειες και την κατάργηση της οδηγίας 2004/18/ΕΚ (ΕΕ L 94 της 28.3.2014, σ. 65).

([10]) Οδηγία (ΕΕ) 2023/1791 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Σεπτεμβρίου 2023 για την ενεργειακή απόδοση και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2023/955 (αναδιατύπωση) (ΕΕ L 231 της 20.9.2023, σ. 1).

([11]) Το άρθρο 31α της οδηγίας για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ορίζει ότι, έως τις 21 Νοεμβρίου 2024, η Επιτροπή πρέπει να μεριμνήσει ώστε να δημιουργηθεί βάση δεδομένων σε επίπεδο ΕΕ που θα επιτρέπει την ιχνηλάτηση των υγρών και αερίων ανανεώσιμων καυσίμων και των καυσίμων ανακυκλωμένου άνθρακα. Ο κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) 2023/1184 της Επιτροπής θεσπίζει ενωσιακή μεθοδολογία για τον καθορισμό λεπτομερών κανόνων για την παραγωγή ανανεώσιμων καυσίμων μη βιολογικής προέλευσης.

Εναπόκειται στα κράτη μέλη να προσδιορίσουν ποιο μερίδιο της ανανεώσιμης ενέργειας στα υβριδικά συστήματα θέρμανσης είναι «σημαντικό», διασφαλίζοντας παράλληλα ότι η εφαρμογή θα προσδώσει πρακτική αποτελεσματικότητα στην έννοια αυτή και θα είναι σύμφωνη με το πνεύμα της αιτιολογικής σκέψης 14. Δεδομένου ότι ο τελικός στόχος είναι η σταδιακή κατάργηση της χρήσης ορυκτών καυσίμων σε λέβητες, τα υβριδικά συστήματα θέρμανσης θα πρέπει να κινητροδοτούνται μόνο ως μεταβατική λύση, εάν υπάρχει ρεαλιστική προοπτική ότι η χρήση ορυκτών καυσίμων στο σύστημα είναι μεταβατική, ώστε να αποφευχθεί ο εγκλωβισμός στα ορυκτά καύσιμα. Για τον σκοπό αυτόν, τα κράτη μέλη θα πρέπει να θεσπίσουν σύστημα παρακολούθησης και συμμόρφωσης, το οποίο θα είναι κατάλληλο για τον επιδιωκόμενο σκοπό στο συγκεκριμένο εθνικό πλαίσιο. Τα κράτη μέλη πρέπει να διασφαλίζουν ότι κάθε εθνικό μέτρο που παρέχει οικονομικά κίνητρα στα εν λόγω υβριδικά συστήματα συμβάλλει αποτελεσματικά στην επίτευξη των στόχων για το κλίμα και την ενέργεια, όπως ορίζονται σε άλλες νομοθετικές πράξεις της ΕΕ ([12]), λαμβάνοντας επίσης υπόψη τον τρόπο με τον οποίο τα εθνικά τους σχέδια για την ενέργεια και το κλίμα θα επιτύχουν τους εν λόγω στόχους.

Στο πλαίσιο αυτό, είναι σημαντικό να επισημανθεί ότι, μολονότι το άρθρο 17 παράγραφος 15 δεν αποκλείει την παροχή οικονομικών κινήτρων για την εγκατάσταση αυτόνομων λεβήτων που λειτουργούν με ανανεώσιμα καύσιμα, τα εν λόγω οικονομικά κίνητρα θα μπορούσαν να εξαιρούνται βάσει του άρθρου 7 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ενεργειακή σήμανση ([13]). Η εν λόγω διάταξη υποχρεώνει τα κράτη μέλη να στοχεύουν μέσω τυχόν κινήτρων που παρέχουν στις «**δύο υψηλότερες τάξεις ενεργειακής απόδοσης στις οποίες εντάσσεται σημαντικός αριθμός προϊόντων**» ή σε ανώτερες τάξεις, όπως προβλέπεται σε οποιαδήποτε κατ' εξουσιοδότηση πράξη της ΕΕ για την ενεργειακή σήμανση του προϊόντος. Αυτό σημαίνει ότι, για τους θερμαντήρες χώρου ισχύος έως και 70 kW που καλύπτονται από την ενεργειακή σήμανση, τα κράτη μέλη μπορούν να παρέχουν κίνητρα μόνο για θερμαντήρες χώρου που ανήκουν στις δύο υψηλότερες ενεργειακές τάξεις στις οποίες εντάσσεται σημαντικός αριθμός προϊόντων ([14]). Με βάση τα τρέχοντα διαθέσιμα στοιχεία, οι αυτόνομοι λέβητες δεν υπάγονται στις δύο υψηλότερες τάξεις στις οποίες εντάσσεται σημαντικός αριθμός προϊόντων ([15]) και, κατά συνέπεια, δεν μπορούν να δοθούν κίνητρα για τους λέβητες αυτούς, ανεξάρτητα από το αν καταναλώνουν ορυκτά καύσιμα ή ανανεώσιμα καύσιμα. Μπορούν να δοθούν κίνητρα για υβριδικούς λέβητες και αντλίες θερμότητας, δεδομένου ότι χαρακτηρίζονται από υψηλότερη απόδοση και, ως εκ τούτου, περιλαμβάνονται στις δύο υψηλότερες ενεργειακές τάξεις της σήμανσής τους στις οποίες εντάσσεται σημαντικός αριθμός προϊόντων ([16]). Η προαναφερόμενη διάταξη δεν εφαρμόζεται σε λέβητες ειδικά σχεδιασμένους για να χρησιμοποιούν αέρια ή υγρά καύσιμα που παράγονται κατά κύριο λόγο από βιομάζα ([17]), δεδομένου ότι δεν υπόκεινται στους κανόνες ενεργειακής σήμανσης της ΕΕ.

Οι λέβητες στερεού καυσίμου βιομάζας έχουν τον δικό τους κανονισμό για την ενεργειακή σήμανση και τη δική τους προσαρμοσμένη κλίμακα: δεδομένου ότι ανήκουν στις δύο υψηλότερες τάξεις στις οποίες εντάσσεται σημαντικός αριθμός προϊόντων, μπορούν να είναι επιλέξιμοι για την παροχή κινήτρων ([18]) ([19]).

Ο τρόπος με τον οποίο έχει εφαρμοστεί το άρθρο 7 παράγραφος 2 του κανονισμού για την ενεργειακή σήμανση θα αποτελέσει μέρος της επικείμενης έκθεσης αξιολόγησης από την Επιτροπή, η οποία πρέπει να υποβληθεί έως τον Αύγουστο του 2025, για την ενημέρωση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τον βαθμό αποτελεσματικότητας του κανονισμού (ΕΕ) 2017/1369, καθώς και των πράξεων που εκδόθηκαν βάσει αυτού, όσον αφορά την παροχή της δυνατότητας στους καταναλωτές να επιλέγουν αποδοτικότερα προϊόντα.

([12]) Συμπεριλαμβανομένων του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1119 (ευρωπαϊκό νομοθέτημα για το κλίμα), του κανονισμού (ΕΕ) 2018/842 για τον επιμερισμό των προσπαθειών, της οδηγίας (ΕΕ) 2023/2413 για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και της οδηγίας (ΕΕ) 2023/1791 για την ενεργειακή απόδοση.

([13]) Κανονισμός (ΕΕ) 2017/1369 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 4ης Ιουλίου 2017, σχετικά με τον καθορισμό ενός πλαισίου για την ενεργειακή σήμανση και για την κατάργηση της οδηγίας 2010/30/ΕΕ (ΕΕ L 198 της 28.7.2017, σ. 1).

([14]) Κατ' εξουσιοδότηση κανονισμός (ΕΕ) αριθ. 811/2013 της Επιτροπής, της 18ης Φεβρουαρίου 2013 για τη συμπλήρωση της οδηγίας 2010/30/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την ενεργειακή επισήμανση των θερμαντήρων χώρου, των θερμαντήρων συνδυασμένης λειτουργίας, των συγκροτημάτων θερμαντήρα χώρου, ρυθμιστή θερμοκρασίας και ηλιακής συσκευής, καθώς και των συγκροτημάτων θερμαντήρα συνδυασμένης λειτουργίας, ρυθμιστή θερμοκρασίας και ηλιακής συσκευής (ΕΕ L 239 της 6.9.2013, σ. 1).

([15]) Βλ. το Ευρωπαϊκό Μητρώο Προϊόντων για την Ενεργειακή Σήμανση (EPREL). Για κατάλογο θερμαντήρων χώρου και τον αριθμό των μοντέλων ανά τάξη, καθώς και τη συχνότητα ανά τάξη, μπορείτε να επισκεφθείτε τον δημόσιο ιστότοπο του EPREL (europa.eu) και να κάνετε κλικ στην κατανομή μοντέλων ανά κατηγορία επιδόσεων.

([16]) Οι υβριδικοί λέβητες αποτελούν μέρος αντλιών / συγκροτημάτων θερμότητας που περιλαμβάνονται στον κατ' εξουσιοδότηση κανονισμό (ΕΕ) αριθ. 811/2013 της Επιτροπής και, ως εκ τούτου, είναι επιλέξιμοι για κίνητρα.

([17]) Η οδηγία για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ορίζει τη βιομάζα ως το βιοαποικοδομήσιμο κλάσμα προϊόντων, αποβλήτων και υπολειμμάτων βιολογικής προέλευσης από τη γεωργία, συμπεριλαμβανομένων των φυτικών και των ζωικών ουσιών, από τη δασοκομία και τους συναφείς κλάδους, συμπεριλαμβανομένης της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας, καθώς και το βιοαποικοδομήσιμο κλάσμα αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένων των βιομηχανικών και αστικών αποβλήτων και απορριμμάτων, βιολογικής προέλευσης. Η αναφορά σε «ειδικά σχεδιασμένους» λέβητες είναι σημαντική για τους λέβητες που έχουν σχεδιαστεί για να λειτουργούν, π.χ., με ακατέργαστο βιοαέριο με υψηλό ποσοστό προσμείξεων.

([18]) Οι λέβητες βιομάζας ισχύος έως και 70 kW καλύπτονται από τον κανονισμό (ΕΕ) 2015/1187, της 27ης Απριλίου 2015, όσον αφορά την ενεργειακή επισήμανση των λεβήτων στερεού καυσίμου και των συγκροτημάτων λέβητα στερεού καυσίμου, συμπληρωματικών θερμαντήρων, ρυθμιστών θερμοκρασίας και ηλιακών συσκευών.

([19]) Όταν τα καύσιμα βιομάζας χρησιμοποιούνται σε εγκαταστάσεις παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, θέρμανσης και ψύξης με συνολική ονομαστική θερμική ισχύ ίση ή μεγαλύτερη από 7,5 MW για στερεά καύσιμα βιομάζας και ίση ή μεγαλύτερη από 2 MW για αέρια βιοκαύσιμα, θα πρέπει να πληρούνται τα κριτήρια αειφορίας και μείωσης των εκπομπών αερίων θερμοκηπίου, που προβλέπονται στο άρθρο 29 της οδηγίας για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας. Στις περιπτώσεις αυτές, είναι αναγκαία η επαλήθευση της συμμόρφωσης με τα συγκεκριμένα κριτήρια, σύμφωνα με τους κανόνες που ορίζονται στο άρθρο 30 της εν λόγω οδηγίας.

Όταν παρέχονται χρηματοδοτικά κίνητρα για λέβητες ειδικά σχεδιασμένους για τη χρήση αερίων ή υγρών καυσίμων που παράγονται κατά κύριο λόγο από βιομάζα και για λέβητες βιομάζας (στερεού καυσίμου), οι αρμόδιες αρχές θα πρέπει να αξιολογούν τον τρόπο με τον οποίο η προώθηση των εν λόγω λεβήτων μπορεί να επηρεάσει την επίτευξη άλλων νομοθετικών πράξεων της ΕΕ, όπως η πράξη που αφορά την ατμοσφαιρική ρύπανση ([20]), ή της νομοθεσίας σχετικά με τις εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου από τη χρήση γης, την αλλαγή χρήσης γης και τη δασοκομία ([21]).

4.3. **Παραδείγματα χρηματοδοτικών κινήτρων που δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής του άρθρου 17 παράγραφος 15**

Στην παρούσα ενότητα παρέχονται παραδείγματα περιπτώσεων που δεν καλύπτονται από το άρθρο 17 παράγραφος 15, δεδομένου ότι δεν χαρακτηρίζονται ως χρηματοδοτικά κίνητρα για την εγκατάσταση αυτόνομων λεβήτων που τροφοδοτούνται με ορυκτά καύσιμα. Τα κράτη μέλη μπορούν να παρέχουν χρηματοδοτικά κίνητρα για τις εν λόγω επενδύσεις, υπό την προϋπόθεση ότι τα κίνητρα αυτά σχεδιάζονται σύμφωνα με τους κανόνες για τις κρατικές ενισχύσεις ([22]) όταν ο αποδέκτης του κινήτρου είναι επιχείρηση.

— Υβριδικά συστήματα θέρμανσης με σημαντικό μερίδιο ανανεώσιμων πηγών ενέργειας

Όπως ορίζεται στην αιτιολογική σκέψη 14, εξακολουθεί να είναι δυνατή η παροχή χρηματοδοτικών κινήτρων για την εγκατάσταση υβριδικών συστημάτων θέρμανσης με σημαντικό μερίδιο ανανεώσιμης ενέργειας (όπως ο συνδυασμός λέβητα με ηλιακή θερμική ενέργεια ή με αντλία θερμότητας). Κάθε χρηματοδοτικό κίνητρο αυτού του είδους θα πρέπει να είναι αναλογικό προς τον βαθμό χρήσης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας στο υβριδικό σύστημα θέρμανσης.

— Τυχόν πρόσθετες δαπάνες που σχετίζονται με τη μετάβαση στη χρήση ανανεώσιμων αερίων σε λέβητα

Οι δαπάνες αυτές μπορεί να σχετίζονται με την αναβάθμιση του συστήματος διανομής εντός της κατοικίας, με το σημείο σύνδεσης, με την επιτόπια υβριδοποίηση ή με πρόσθετες επενδύσεις στην τεχνική προσαρμογή, οι οποίες εξασφαλίζουν τη χρήση ανανεώσιμης ενέργειας στον λέβητα. Οι εν λόγω δαπάνες μπορούν να σχετίζονται, για παράδειγμα, με πρόσθετες επενδύσεις στα μέρη του συστήματος θέρμανσης που καθιστούν εφικτή τη χρήση ανανεώσιμης ενέργειας κατά 100 %.

— Κίνητρα που δεν σχετίζονται με την εγκατάσταση

Τυχόν κίνητρα τα οποία σχετίζονται με άλλες δραστηριότητες πλην της εγκατάστασης —για παράδειγμα συντήρηση, επισκευή ή παροπλισμός λεβήτων ορυκτών καυσίμων, π.χ. μέσω πριμοδοτήσεων διάλυσης— δεν υπόκεινται στη διάταξη σταδιακής κατάργησης της χρηματοδότησης.

Τα εν λόγω κίνητρα μπορεί να είναι σημαντικά για την πρόληψη αντικαταστάσεων έκτακτης ανάγκης μετά από βλάβη και την πρόβλεψη επισκευής ή αντικατάστασης ενός συγκεκριμένου στοιχείου. Ενδέχεται να περιλαμβάνουν, για παράδειγμα, την προσωρινή χρηματοδοτική μίσθωση λεβήτων για καταναλωτές ενέργειας σε περιοχές τρέχουσας ή προγραμματισμένης τηλεθέρμανσης και τηλεψύξης.

Ένα άλλο παράδειγμα που δεν εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής της παρούσας διάταξης είναι τα χρηματοδοτικά κίνητρα για την εγκατάσταση συστημάτων αυτοματισμού και ελέγχου κτιρίου σε συστήματα θέρμανσης που λειτουργούν με αυτόνομους λέβητες ορυκτών καυσίμων.

— Μέτρα για την αντιμετώπιση της οικονομικής προσιτότητας της ενέργειας

([20]) Οδηγία (ΕΕ) 2016/2284 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 14ης Δεκεμβρίου 2016, σχετικά με τη μείωση των εθνικών εκπομπών ορισμένων ατμοσφαιρικών ρύπων, την τροποποίηση της οδηγίας 2003/35/ΕΚ και την κατάργηση της οδηγίας 2001/81/ΕΚ (ΕΕ L 344 της 17.12.2016, σ. 1); Οδηγία 2008/50/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 21ης Μαΐου 2008, για την ποιότητα του ατμοσφαιρικού αέρα και καθαρότερο αέρα για την Ευρώπη (ΕΕ L 152 της 11.6.2008, σ. 1).

([21]) Κανονισμός (ΕΕ) 2023/839 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 19ης Απριλίου 2023 για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2018/841 όσον αφορά το πεδίο εφαρμογής, την απλούστευση των κανόνων υποβολής εκθέσεων και συμμόρφωσης, και τον καθορισμό των στόχων των κρατών μελών για το 2030, και του κανονισμού (ΕΕ) 2018/1999 όσον αφορά τη βελτίωση της παρακολούθησης, της υποβολής εκθέσεων, της παρακολούθησης της προόδου και της επανεξέτασης (ΕΕ L 107 της 21.4.2023, σ. 1).

([22]) Βλ. υποσημείωση 8. Ειδικότερα, τα κράτη μέλη που προβλέπουν τη χορήγηση των εν λόγω κινήτρων στο πλαίσιο σχεδίου ανακαίνισης που αποσκοπεί στη βελτίωση των ενεργειακών ή περιβαλλοντικών επιδόσεων ενός κτιρίου σύμφωνα με το τμήμα 4.2 των κατευθυντήριων γραμμών για τις κρατικές ενισχύσεις στους τομείς του κλίματος, της ενέργειας και του περιβάλλοντος πρέπει να ενημερώνουν την Επιτροπή και να περιμένουν την αξιολόγησή της πριν από τη θέσπιση των καθεστώτων στήριξής τους.

Τα εν λόγω μέτρα μπορούν να περιλαμβάνουν τη στήριξη των τιμών καταναλωτή, την έκδοση κοινωνικών τιμολογίων ή την εισοδηματική στήριξη για τη θέρμανση με ορυκτά καύσιμα. Τα ευάλωτα νοικοκυριά είναι εκείνα που πλήττονται περισσότερο από την αύξηση των τιμών των ορυκτών καυσίμων. Η δημόσια στήριξη δεν θα πρέπει να τα εγκλωβίσει στη χρήση ορυκτών καυσίμων για το μέλλον. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο τα προαναφερόμενα μέτρα θα πρέπει να παραμείνουν καλά στοχευμένα, προσωρινά και συμπληρωματικά προς τα διαρθρωτικά μέτρα για την αντιμετώπιση επίσης των βαθύτερων αιτίων της ενεργειακής φτώχειας, σύμφωνα με τη σύσταση της Επιτροπής για την ενεργειακή φτώχεια ([23]). Κάθε μέτρο που χρηματοδοτείται στο πλαίσιο του Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα πρέπει να τηρεί τους κανόνες που αφορούν την άμεση εισοδηματική στήριξη στο πλαίσιο του κανονισμού για το Κοινωνικό Ταμείο για το Κλίμα ([24]).

Αντί της χρήσης οικονομικών κινήτρων για την ενθάρρυνση της αντικατάστασης λεβήτων ορυκτών καυσίμων από νέους λέβητες ορυκτών καυσίμων, τα κράτη μέλη θα πρέπει να στηρίξουν την επισκευή υφιστάμενων λεβήτων και/ή να προβλέψουν προσωρινές λύσεις θέρμανσης (π.χ. χρηματοδοτική μίσθωση λεβήτων) σε συνδυασμό με υψηλότερα επίπεδα στήριξης των ευάλωτων νοικοκυριών για συστήματα θέρμανσης πλην των αυτόνομων λεβήτων που λειτουργούν με ορυκτά καύσιμα (όπως συστήματα θέρμανσης που βασίζονται σε ανανεώσιμες πηγές ενέργειας ή υβριδικά συστήματα με σημαντικό μερίδιο ανανεώσιμων πηγών ενέργειας).

— Κίνητρα που δεν σχετίζονται με τους λέβητες

Οι συσκευές που δεν υπάγονται στον ορισμό των λεβήτων —όπως θερμάστρες ή μονάδες συμπαραγωγής πολύ μικρής κλίμακας— δεν εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της σταδιακής κατάργησης των χρηματοδοτικών κινήτρων για αυτόνομους λέβητες που λειτουργούν με ορυκτά καύσιμα.

Ωστόσο, στο ευρύτερο πλαίσιο και στο πνεύμα της διάταξης για τη σταδιακή κατάργηση των χρηματοδοτικών κινήτρων για αυτόνομους λέβητες βάσει του παρόντος εγγράφου καθοδήγησης, τα κράτη μέλη ενθαρρύνονται αρκετά να κινητροδοτήσουν τη μετάβαση σε ανανεώσιμα καύσιμα όλων των συστημάτων θέρμανσης και ψύξης που βασίζονται σε ορυκτά καύσιμα.

Ειδικότερα, το άρθρο 13 παράγραφος 6 τέταρτο εδάφιο της αναδιατυπωμένης ΟΕΑΚ ορίζει ότι «τα κράτη μέλη μπορούν να παρέχουν νέα κίνητρα και χρηματοδότηση για να ενθαρρύνουν τη μετάβαση από τα συστήματα θέρμανσης και τα συστήματα ψύξης που λειτουργούν με ορυκτά καύσιμα σε συστήματα θέρμανσης ή συστήματα ψύξης που δεν βασίζονται σε ορυκτά καύσιμα».

— Εκταμίευση κινήτρων που χορηγούνται και κοινοποιούνται στον μεμονωμένο δικαιούχο πριν από την 1η Ιανουαρίου 2025

Εάν μια απόφαση για την παροχή χρηματοδοτικού κινήτρου έχει ήδη ληφθεί από δημόσιο φορέα και έχει κοινοποιηθεί στον μεμονωμένο δικαιούχο πριν από την 1η Ιανουαρίου 2025, τότε έχει δημιουργηθεί δικαιολογημένη εμπιστοσύνη πριν από την εν λόγω ημερομηνία και η πραγματική εκταμίευση των εν λόγω χρηματοδοτικών κινήτρων μπορεί να πραγματοποιηθεί μετά την εν λόγω ημερομηνία.

4.4. **Εξαιρέσεις**

Το άρθρο 17 παράγραφος 15 προβλέπει **εξαίρεση** από την απαγόρευση των χρηματοδοτικών κινήτρων για την εγκατάσταση αυτόνομων λεβήτων που τροφοδοτούνται με ορυκτά καύσιμα μετά την 1η Ιανουαρίου 2025, εάν τα επενδυτικά κίνητρα πληρούν **ταυτόχρονα δύο προϋποθέσεις**:

1) χρηματοδοτούνται από:

— τον μηχανισμό ανάκαμψης και ανθεκτικότητας ([25])·

— το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ) και το Ταμείο Συνοχής, μόνο σε περίπτωση που εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 7 παράγραφος 1 στοιχείο η) σημείο i) τρίτη περίπτωση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1058 ([26]). Η διάταξη αυτή παρέχει τη δυνατότητα επενδύσεων σε καυστήρες και συστήματα θέρμανσης φυσικού αερίου σε κατοικίες και κτίρια προς αντικατάσταση εγκαταστάσεων που λειτουργούν με καύση άνθρακα, τύρφης, λιγνίτη ή πετρελαιούχου σχιστόλιθου·

([23]) Σύσταση (ΕΕ) 2023/2407 της Επιτροπής, της 20ής Οκτωβρίου 2023, σχετικά με την ενεργειακή φτώχεια (ΕΕ L, 2023/2407, 23.10.2023, ELI: http://data.europa.eu/eli/reco/2023/2407/oj).

([24]) Κανονισμός (ΕΕ) 2023/955 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 10ης Μαΐου 2023 για τη σύσταση Κοινωνικού Ταμείου για το Κλίμα και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2021/1060 (ΕΕ L 130 της 16.5.2023, σ. 1).

([25]) Κανονισμος (ΕΕ) 2021/241 του Ευρωπαϊκου Κοινοβουλιου και του Συμβουλιου της 12ης Φεβρουαρίου 2021 για τη θέσπιση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας (ΕΕ L 57 της 18.2.2021, σ. 17).

([26]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/1058 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 24ης Ιουνίου 2021 για το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης και το Ταμείο Συνοχής (ΕΕ L 231 της 30.6.2021, σ. 60).

— το άρθρο 73 του κανονισμού (ΕΕ) 2021/2115 ([27]), το οποίο αναφέρεται σε επενδύσεις στην αγροτική ανάπτυξη·

και

2) επιλέχθηκαν για επενδύσεις πριν από το 2025.

Στο πλαίσιο αυτό, όταν τα χρηματοδοτικά κίνητρα για λέβητες αποτελούν μέρος εθνικών ή περιφερειακών προγραμμάτων στο πλαίσιο των προαναφερόμενων ταμείων της ΕΕ **που έχουν εγκριθεί πριν από την 1η Ιανουαρίου 2025**, θεωρείται ότι «επιλέχθηκαν για επενδύσεις» πριν από την εν λόγω ημερομηνία.

Για παράδειγμα, στην περίπτωση του ΕΤΠΑ και του Ταμείου Συνοχής, η εξαίρεση αυτή αφορά επενδύσεις σε λέβητες φυσικού αερίου που αποτελούν μέρος εθνικού ή περιφερειακού προγράμματος της πολιτικής συνοχής για την περίοδο 2021-2027, οι οποίες εγκρίθηκαν πριν από την 1η Ιανουαρίου 2025 και είναι επιλέξιμες για στήριξη στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ και/ή του Ταμείου Συνοχής, σύμφωνα με τον κανονισμό (ΕΕ) 2021/1058 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ([28]).

Στην περίπτωση του μηχανισμού ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, η εξαίρεση αυτή αφορά επενδύσεις που αποτελούν μέρος εθνικού σχεδίου ανάκαμψης και ανθεκτικότητας, όπως εγκρίθηκε μέσω εκτελεστικής απόφασης του Συμβουλίου.

Στην περίπτωση των επενδύσεων αγροτικής ανάπτυξης στο πλαίσιο των στρατηγικών σχεδίων της ΚΓΠ, η εξαίρεση αυτή αφορά τις επενδύσεις που αποτελούν μέρος των εθνικών στρατηγικών σχεδίων της ΚΓΠ, όπως εγκρίθηκαν από την Επιτροπή.

Σκοπός της εξαίρεσης είναι η εξασφάλιση της δυνατότητας ολοκλήρωσης όλων των επενδύσεων όπως συμφωνήθηκαν (στα προγράμματα, τα σχέδια και τις τροποποιήσεις τους) πριν από την 1η Ιανουαρίου 2025, ανεξάρτητα από το πότε θα πραγματοποιηθούν η πρόσκληση υποβολής έργων και όλα τα επόμενα στάδια.

5. **ΕΠΙΚΕΙΜΕΝΗ ΣΧΕΤΙΚΗ ΚΑΘΟΔΗΓΗΣΗ**

Η Επιτροπή θα καταρτίσει έγγραφα καθοδήγησης σχετικά με τις νέες και ουσιωδώς τροποποιημένες διατάξεις της αναδιατυπωμένης ΟΕΑΚ ενόψει της προθεσμίας μεταφοράς στο εθνικό δίκαιο. Στα εν λόγω έγγραφα περιλαμβάνεται καθοδήγηση σχετικά με το τι μπορεί να χαρακτηριστεί λέβητας ορυκτών καυσίμων σύμφωνα με την υποχρέωση που απορρέει από το άρθρο 13 παράγραφος 8 της αναδιατυπωμένης ΟΕΑΚ.

([27]) Κανονισμός (ΕΕ) 2021/2115 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 2ας Δεκεμβρίου 2021 σχετικά με τη θέσπιση κανόνων για τη στήριξη των στρατηγικών σχεδίων που πρέπει να καταρτίζονται από τα κράτη μέλη στο πλαίσιο της κοινής γεωργικής πολιτικής (στρατηγικά σχέδια για την ΚΓΠ) και να χρηματοδοτούνται από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Εγγυήσεων (ΕΓΤΕ) και το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 (ΕΕ L 435 της 6.12.2021, σ. 1).

([28]) Για περαιτέρω καθοδήγηση, βλ. QA00313.